

LISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 278. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1913. december 3.

A VÁROSATYAVÁLASZTÁSOK.

A függetlenségi párt jelölt.

Hosszas tanakodás és gondolkodás után előrukkol végre jelöltjeinek listájával a függetlenségi és 48-as párt.

A jelöltek névsorát alább közöljük. Nem teszünk sok megjegyzést hozzá. Egyet azonban észre fog venni mindenki: a függetlenségi párt vezetősége nem jelölte Ujváros volt plébánosát, a törvényhatóság régi tagját, de — az ellentét jellemző! — igenis jelölte Agoston Pétert.

Agoston Péter nem tagja a pártnak; ennek dacára jelölték, mert ez az ur fanatikus ellensége a vallásos meggyőződésnek, mert botrányhajhászó trágár viccet csinált a bibliából (még pedig Katonavároson, az ószövetségi Szentírásból, hadd kergesse arcába a vért kereszténynek és zsidónak egyaránt), mert Agoston a felforgatásnak a hive — ez kedves a függetlenségi párt jelenlegi vezetőségének. Nem kedves ellenben a szeretet vallásának papja. Kell nekik a gyűlölet fanatikus, Agoston Péter, a szabadkőműves főmester.

Általános lehangoltságot keltett a pártban Agoston Péter jelöltségének kieroszakolása. A függetlenségi párt tagjai jórészt keresztény kispolgárok, akik sehogy sem tudják megérteni, miért kell nekik a szabadkőműves páholy szekerét tolni? Miért köti oda őket a vezetőség a

szabadkőművesség járszalagára? Miért adja oda a pártot a hazátlan és Istentagadó szabadkőművesség eszközéül? Vallásos zsidó körökben is fanyar képpel vették Agoston jelölésének híret, mert hiszen a szabadkőművesség minden vallásnak ellensége.

A vezetőségnek ez a két balkéz-zel készült szerencsétlen jelölése igen sokat ártott a pártnak, melynek jóérzésű tagjai napokon át igyekeztek a szabadkőművességgel rokonszenvező vezetőséget jobb utra téríteni. Nem sikerült. A választások fogják megadni a feleletet a vezetőségnek arra, tiri-e a függetlenségi párt keresztény és vallásos meggyőződésű zöme, hogy orránál fogva vezessék a szabadkőművesek aklába?

*

A függetlenségi párt tegnap délután 5 órakor tartotta meg jelölő gyűlését a 48-as kör nagytermében. A gyűlésen Szokoly Tamás elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig Pásztor Ede vezette. Szokoly Tamás elnök rövid beszédben üdvözölte az összegyűlteket, majd felkérte dr. Adorján Emilt, hogy terjessze elő a vezetőség határozatát.

Dr. Adorján Emil előterjesztette a határozatot, amely szerint 10—10 tagu jelölőbizottság bizatik meg a jelöléssel.

A bizottság kerületenkint nyomban meg is ejtette a jelölést. A gyűlés természetesen egyhangulag elfogadta az ajánlott városatyá jelölteket. Elhatározta még a gyűlés, hogy mátol kezdve minden este, minden város részben összejevetelt tartanak a függetlenségi jelöltek érdekében.

Összehasonlításul egymás mellett

közöljük a függetlenségi és a munkapárt jelöltjeinek névsorát:

Függetlenségi párt Munkapárt

Olaszi:

Hann Lajos	Fröhlich György
Kiss Dávid	Dr. Hoványi Géza
Láng József	Dr. Hoványi Gyula
Dr. Stokker József	Huzella Gyula
Szokoly Tamás	Imrik S. Zoltán
Sziládki Ernő	Kappel György
Sas Ede	Dr. Károly Irén
Dr. Olasz Béla (uj)	Kertész Miksa
Kortsmáros László (uj)	Id. Medvigy Mihály
Bertram Brunó (uj)	Németh István
Standary György (uj)	Singlary Gyula
Dr. Fényes Ödön (uj)	Dr. Popovits Miklós
Imrik S. Zoltán (uj)	Dr. Thury Kálmán
	Ujfalussy Géza.

Ujváros:

Dr. Altmann Jakab	Balogh Vilmos
Balogh Döme	Hegedüs Nándor
Boros Jenő	Jungreis Ignác
Dr. Kecskeméti Lipót	Kecskeméti Lipót
Ij. Mónus Sándor	Flegmann Ármán
Zboray Gyula	Lebovits Rudolf
Kerekes Elek (uj)	Materny Imre
Mezey János (uj)	Rác Jakab
Biró Márk (uj)	Széles Sándor
Pankolics Károly (uj)	Diamandi József
Spitzer Benjámin (uj)	Dr. Vuicsics Gyula.

Váralja:

Hiemesch Frigyes	Szmazsenka Ernő
Dr. Agoston Péter	Hiemesch Frigyes
Eisele Sándor (uj)	Ullmann Sándor
Feldmann Izidor (uj)	Schwarcz Antal
Jónás Demeter (uj)	Zucker József
Lénárt József (uj)	Steinlach Mór
Schiller Sándor (uj)	Id. Moskovits Mór.

Legközelebb közölni fogjuk azt a listát, melyet a Népszövetség és a köréje csoportosuló polgárság ismer el magáénak.

Miklós Jutka

december hó elején nyitja meg fényképész-mütermét a Széchényi-téri kioszkban,

hol amerikai módszer szerint fog fényképezni. Mutatványok Miklós Jutka képeiből már is láthatók

a Hegedüs hírlapiroda, Tátrai Gusztáv, Flegmann Ármán és Weiszlovits Testvérek ház kirakatában.

A delegáció.

A tengerészeti albizottság.

Bécs, dec. 2.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt Dániel Ernő báró elnöklésével ülést tartott. Az ülésen megjelentek Krobotin hadügyminiszter, Haus tengernagy, tengerészeti parancsnok, valamint a szakreferensek, a magyar kormány részéről Hazai Samu báró honvédelmi miniszter és Harkányi János báró kereskedelmi miniszter.

Az elnök kevéssel 10 óra után megnyitja az ülést.

Haus Antal tengernagy, tengerészeti parancsnok biztosította az albizottságot, hogy a legnagyobb súlyt a delegáció bizalmának elnyerésére veti.

Ezután az expozét terjesztette elő:

Minthogy a költségvetés teljes összegével az úgynevezett Schönaich-féle program keretén belül marad, nézete szerint felesleges volna, ha erről közelebbről tárgyalnánk, hogy mit tartalmaz. Annál többet kellene arról szólnom, hogy mit nem tartalmaz.

Első sorban a Monarch hajóhadosztály pótlását gondoltam, a miről már a legutóbbi két év delegációiban is sok szó esett és amit már több mint egy év óta a külföldnek sok szaklapja is mint közvetlenül elkövetkezőt tárgyal. Elég utalni arra, hogy egyrészt ez elavult, törpe csatahajók semmiképpen sem állíthatók modern hajók csatavonalával szembe, másrészt legalább is 2 és fél 3 évre van szükség a pótlásukra szánt hajók építésére.

Tisza válaszolt az elhangzott beszédekre és hangsúlyozta, hogy a monarchiának érdeke, hogy az Adria-tengeren flottája legyen.

Beszélték még Lukács György, Hazai Samu miniszter, Miklós Ödön, Okolicsányi László, Teleky Sándor gróf.

Elnök a vitát bezárta.

Haus tengerészeti parancsnok megköszönte a delegáció működését. Ezután a költségvetést elfogadták.

A hadügyi albizottság.

Délután 3 órakor a hadügyi albizottság tartott ülést, melyen részt vett az ellenzék is.

Thallián Béla báró elnökölt, előadó Hegedüs Lóránd.

Az előadó 3 tervezetet mutat be, amelyekkel elérheti, hogy a költségvetés a hitel keretén belül megvalósítható legyen.

Lovász Márton aggodalmát fejezi ki az óriási, mintegy 100 milliós költségemelés miatt.

Issekutz beszéde után báró Chorin Ferenc szólalt fel. Hibáztatja a diplomáciánkat, mely Romániával szemben nem erélyes. Romániával való előzékenységünk ott egyáltalán nem kelt visszhangot.

Beszélték még Miklós Ödön, Okolicsányi, Thallián, Teleszkypénzügyminiszter, aki megnyugtatta a költségvetés aggodalmaskodókat.

Ezután a költségvetést elfogadták.

A tárgyalást holnap 10 órakor folytatják, amikor Krobotin hadügyminiszter fog beszélni.

A posta és a karácsony.

Az igazgató figyelmeztetése.

A közelgő karácsonyra való tekintettel a posta munkája is megsokszorozódott a rengeteg levél és csomagfeladás miatt. A nagy forgalom miatt nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a küldemények a helytelen címzés folytán vagy idegen helyre jutnak, vagy teljesen elkallódnak. A közönség érdekeinek megvédése céljából Siket Traján posta és távirda igazgató most figyelmeztetést adott ki, melynek szem előtt tartását ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A figyelmeztetés szövege a következő:

A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és a címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használandó.

Vászon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzettek vezeték- és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzések (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címirataiban, ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címirat leesnék, elveszne, vagy pedig olvashatatlaná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Wienbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat, (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó. (pl. szalonna 8 kgr., 1 pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Nagyvárad, 1913 nov. 23.

Siket s. k.

Kényes dolog a kritika.

Fázik tőle a színügyi bizottság.

Hónapok óta gyanus halasztgatások történnek a színügyi bizottságban. Nem származott belőle senkinek sem kára, sem haszna, mert akár így kritizál a bizottság, akár úgy, a meglévő állapotokon úgy sem igen változtat. Azonban évenként gyakorolni szokták a szerződésben biztosított ama jogukat, hogy — rendesen zárt ülésben — bírálatot mondanak a társulat tagjai, főleg új tagjai fölött.

Ezt december 1-ig okvetlen meg kell tenniük, hogy a direktor tudja tájékozni magát: kit bocsásson el és kit tartson meg. Igaz, hogy még soha sem bocsátott el senkit a színügyerek véleménye alapján, mert akkor becsukhatná a boltot.

Tegnap azonban már-már úgy volt, hogy a bizottság bírálatba bocsátkozik, amikor előállt Tóth Elek és beterjesztette a távollévő igazgató kérelmét, hogy a világról ne bocsátkozanak addig a kritizálásba, amíg ő haza nem jön.

— Ebből nem származhat reánk semmi joghátrány, konstataulta Hoványi Géza, az elnök. Jogunk fenáll s legközelebb majd beszélünk a tagokról.

A bizottság fellelékzett!... Állt pedig a bizottság Harmathy Károlyból, Mihelyfi Lajosból, Beczkay Lajosból és dr. Medvigy Gáborból. Juricskay Barna a jegyző.

Felolvassák a múlt ülések jegyzőkönyveit s hitelesítik. Egyetlen tárgy a decemberi műsor, amely a következő darabokból áll:

Üdvöske, Éva, Halló, A pálinka, Ripp Van Vinkle, Otthello, Hónapos szoba (énekes vigjáték.) Tündérlak magyar honban (népszimű), Mozikirály, Zöld frakk (új vig.) Tatárjárás, dec. 11-én ifjusági előadásban megy a Bizánc és Sylveszter estéjén kabaret est lesz.

Senkinek sem volt észrevétele a műsorra.

Hoványi Géza egy kérést intéz az igazgatóhoz: ne szorítsa háttérbe olyan erősen a színműveket. Az operettek nagyon sokat vannak műsoron, pedig nem érdemlik meg.

Tóth Elek jelenti, hogy ezt feltétlenül közli Erdélyi Miklóssal. Az ülés öt percig tartott.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol oriasivalasztékon kapnak: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási** cikkek.

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

Eltűnt okleveles jegyző.

Barátka szenzációja.

Barátka csendes lakóinak szenzációja van. Nyomtalanul eltűnt a község segédjegyzője. Az eset nem új keletű, mert csütörtökön már senki sem tudta, hogy hol van, azonban mindeztideig vártak rá, hogy csak előkerül a jegyző. Amennyire lehetett, titkolták is a dolgot, mert nem akarták, hogy nyilvánosságra jusson. Tegnap azonban már nem lehetett véka alatt rejtegetni a segédjegyző dolgát, amennyiben az egész járásba kiszivárgott az eltűnés híre és a községben is egyre-másra jelentkeztek az érdekelt felek.

Varga Jenő okleveles jegyző 30 éves nőtlen ember, már évekkal ezelőtt megszerzte a jegyzői oklevelet, de nem tudott vele célt érni. Mióta a diploma a kezében volt, nem tudta többre vinni, mint a segédjegyzőségig. Egy-egy helyen csak rövid ideig tartózkodott, aztán más vidékeken próbált szerencsét.

Barátkán ezelőtt két hónappal választották meg segédjegyzőnek évi 1600 korona fizetéssel. Hivatalában úgy-ahogy eleget tett, de nem ambicionálta magát valami erősen. Minden öröme az volt, ha egy jót mulathatott. Ilyenkor aztán elfelejtett mindent és nem törődött semmivel.

A költséges mulatozások természetesen

nem teltek a szűkös segédjegyzői fizetésből s így kénytelen volt apróbb kölcsönhöz folyamodni, amit szívesen adtak a községbeliek. Varga belátta azt, hogy nem sokáig húzhatja így a barátkai életet azért jobbnak találta bucsuzatlanul tovább menni a községből.

Szerdán reggel nem ment fel a község házára, hanem ismét neki látott a mulatóságnak.

Hogy mi történt a mulatozás után, arról csak némi felvilágosítást tudott adni a barátkai állomásfőnök. A főnök bementése szerint csütörtökön reggel Varga jegyet váltott Nagyvárad felé és a legközelebbi vonattal elutazott.

Hogy hová lett, miért ment el, arról senki sem tud semmit. A körjegyző egy ideig várta a hivatalban és nem tett jelentést a főszolgabírónak, azonban mikor még hétfőn sem jelentkezett, hivatalosan is bejelentette az esetet. Varga a jegyzői testületnek tagja volt s így rendes nyugdíjjogosultsággal is rendelkezett, most a megüresedett helyre új jegyzőt választanak.

Az eltűnés híre esakhamar szétfutott az egész községben és egymásután siettek fel az emberek a község házára és adták elő, hogy a segédjegyző kölcsönt kért tőlük. A hitelezők most perelni akarják Vargát, de nem tudják a címét.

Egy ideig még várnak Vargára, aztán betöltik az állását.

urakat (tizenötöt) hogy izessék ki részvényeiket, amiket jegyeztek. Persze egyik sem mozgatta a fülét sem.

Ekkor történt ama érdekes változás, hogy dr. Kotzó Jenő, aki a részvénytársaság elnöke, a lap élére került, mint főszerkesztő. Hozzá fordultam.

— Én nem áldozok egy fillért sem a lapra, jelentette ki az ujdonsült főszerkesztő.

— Ezután egy rendkívül előnyös ajánlatot tettem. Kijelentettem, hogy megelégszem 3000 koronával. Vegyenek föl január 15-ig kölcsönt, fizessék ki ebből a nyomdát s a kölcsönt majd kifizetik a befolyó pauszálékból. Természetesen nem fizettek, hanem kaptam egy levelet Kotzó urtól, amelyben azt írja, hogy ne szorongassam őket, mert elseje előtt (a levél dec. 1-én kelt) állnak s nem 3000, de 3 kor. sincs a szerkesztőségben.

— Erre aztán határozottan kijelentettem, hogy addig nem nyomatom a lapot, amíg nem fizetnek. Nem fizettek, ergo nem dolgoztattam. Ez igazán üzleti ügy, ezt csak rossz akarattal lehet politikai tendenciára kimagyarázni.

Különben előbb ők akartak engem elhagyni, ami kitűnik Kotzó ur leveléből, amikor azt mondja, hogy beszüntette a más nyomdával való tárgyalásokat.

Egyelőre tegnap a Sonnenfeld nyomda állította elő a lapot. Ma már azonban nem vállalja az előállítását. De már megmozdult a szabadkőműves páholy, hogy megmentse „önzetlen” szócsövét. Erős tárgyalások folynak s valószínűleg kifizetik a lap adósságát. A mentési munkálatok szépen haladnak. Ellenben a mandátumokat aligha fogja megmenteni a páholy.

A rendőrség tegnap délután öt órakor megjelent a Sonnenfeld-nyomdában és Boros kérelmére elkobozta az Uj Nagyvárad lapfejét.

Az új bán Bécsben.

Bécsből jelentik: Skerlecz Iván báró, az új horvát bán tegnapelőtt este Bécsbe érkezett és fölkereste Tisza István grófot, akinek jelentést tett legutóbbi horvátországi tanácskozássairól.

Tegnap délelőtt tíz órakor Skerlecz Iván báró letette az esküt a király előtt mint Horvát-Szlavon-Dalmát-országok bánja. Az ünnepi aktusnál Tisza István gróf miniszterelnök és mint zászlós ur Eszterházy Miklós herceg királyi pohárnokmester működtek közre. Az eskümentát Vértési Géza a király személye körüli minisztérium államtitkára olvasta fel.

Az új bánt eskütétele után a király magánkihallgatáson fogadta. Ez alkalommal Skerlecz báró jelentést tett a horvátországi helyzetről.

Skerlecz báró a tegnapi nap folyamán látogatást tett a közös és az osztrák minisztereknél és az éjszakai vonattal visszautazott Zágrábra. A bán csütörtökön fogadja a zágrábi tisztviselők küldöttségét.

Igaz a titkos katonai egyezmény.

Bécsi politikai körökben igen nagy feltűnést keltett az orosz-balkáni konvenció leleplezése s a politikai körök nagyon valószínűnek is tartják, hogy a konvenció Oroszország és a Balkán-államok között létrejött, mert Oroszország, mint azt most megállá-

Bajban a szabadkőművesek lapja.

Tegnap két oldalon jelent meg. — Harc a kiadó és a szerkesztőség között. — Megmozdult a páholy.

Tegnap délután kiáltványszerű plakát jelent meg az „Uj Nagyvárad” kirakátaban.

Éles hangú appellátát intéznek a községhez, hogy legyen elnézéssel irántuk a sovány tartalom és redukált terjedelem miatt, de saját kiadójuk, Boros Jenő nyomdatulajdonos torkukra tette a kést és az utolsó percben megtagadta a lap nyomdai előállítását. Kénytelenek voltak néhány óra alatt idegen nyomda segítségével legalább két oldalt összeállítani, hogy megjelenjék a lap.

Délután redes időben meg is jelent az utcán a lap s a vezetőcikk helyén „Az Uj Nagyvárad új korszaka.” „Le akarták tiporni a szabad polgárok sajtóját” címekek harsogó jeremiád jelent meg a hirtelen jött krachról.

A most viharzó városatyaválasztások izgalmas küzdelmében meglepetésszerűen hatott az Uj Nagyvárad letörése. Legalább is a lap szerkesztősége politikai bünténynek igyekszik feltüntetni a dolgot. A városatyaválasztásokban, a Polgári Kör szabadkőműves jelöltjei mellett exponálta magát a lap s most elsöpri az állítólagos függetlenségi akció, amelynek legerősebb szervezője volna maga a lap kiadója, Boros Jenő.

Felesleges kiemelni, hogy az Uj Nagyvárad szélsőségbe esapó, határtalan radikálizmusa nem is hozhatott más eredményt, mint a tegnapi. Azok a kíméletlen támadások, amelyek a legutóbbi izgalmas napokban megjelentek hasábjain, saját sirját ásták meg s most levegő után kapkod.

Nem örvendünk más baján és elítéljük azt a haremmodort, amikor késre megy a dolog. De az Uj Nagyvárad maga kereste magának a bajt, amikor a szabadkőművesek

fullajtárává szegődött. Egyszerűen rossz oment látunk tegnapi vergődésében, amely után észre kellene térnie. Persze ezt nem fogja tenni, mert odaláncolta magát a páholyhoz azzal, hogy szerkesztője: Marton Manó boldogan fogadta el a Polgári Kör jelölését.

Különben pedig úgy áll a dolog, hogy a lap anyagi zavarokkal küzd és ez okozta tegnapi elfulladását. Ők maguk is beismerik, hogy néhány ezer koronával tartoznak nyomdájuknak. Ez a néhány ezer korona számokban 8200 korona, amit már régen sürget Boros Jenő. Állítólag megállapodás történt közöttük, hogy januárban rendezik a differenciákat, amikor is az esedékes pauszálék elegendő fedezetet nyújtottak volna.

Azonban — a szerkesztőség szerint — jött a városatyaválasztás. Ők a szabadkőművesekhez szegődtek, önmagukat jelölték s Boros Jenő, aki szintén jelölt, de függetlenségi programmal, — ezt nem akarta tűrni. Főlszóltotta a részvénytársaságot, hogy fizessenek. Mivel nem tudtak fizetni, szakítaniok kellett és új életet kezdenek. (Hol és mivel? . . .)

Ezzel szemben Boros Jenő munkatársunk előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Nem felel meg a valóságnak, hogy politikai okokból szüntetem be a lap előállítását. Tisztán üzleti ügy az egész, amit most ki akarnak haználni hangulatkeltésre. Nem új keletű ez a 8200 koronás tartozás. Már régen zavarok vannak a fizetés körül. Huszonöt százaléka a részvényeknek kezemb van. Mikor nőtt az adósság, reám engedményezték azokat a részvényeket is, amelyeket még nem fizettek ki az illetők. En megkaptam a listát, felszóltítottam ezeket az

pitották, a Balkán-államok titkos szerződéseiről nemcsak tudott, hanem azokhoz beleegyezését is adta. Ezért járulhatott hozzá Oroszország a meggyezések pénzügyi részéhez is.

Magyar iparvédelem Nagyváradon.

Vitaestély az ipartestületi asztaltársaságban.

A nagyváradai Ipartestületi Asztaltársaság tegnap, kedden este tartotta első előadást estéjét az Arany Sas-vendéglő éttermében.

Az előadáson megjelentek az ipartestület elnökségén és tagjain kívül mint vendég Csongor György tanár, a Magyar Védőegyesület igazgatósági tagja Budapestről, továbbá dr. Hoványi Géza orsz. képviselő, dr. Moskovits József kamarai elnök, dr. Thury László v. főügyész, iskolaszéki elnök, Szontág Gusztáv szakiskolai igazgató, dr. Oláh Béla kamarai fogalmazó, Weisz Lajos, Löwenstein Zsigmond, Balogh Döme, Kiss Dávid, Matkó Benjámin stb.

Czeglédy Jeremiás elnök elsősorban üdvözli Csongor György budapesti vendéget, valamint a többi vendégeket s az összejövetelt megnyitja.

Csongor György köszöni a szíves fogadtatást. A 12 év óta a magyar ipar védelmében működő Védőegyesület nevében is köszönetet mond.

Dajka Endre előadása.

Dr. Dajka Endre tartotta meg felolvasását a magyar ipar fejlődéséről. Fejtegette, hogy a magyar ipar elmaradottsága folytán nyers termékeink nagy része külföldre megy ki s feldolgozás után drágán kerül vissza hozzánk. Évi 600 milliót fizetünk így a külföldnek. Ezért szegényedik, pusztul az ország. Szerencsére előttünk áll a boldogulás módja, erősíteniünk kell az östermelést s kifejleszteni a magyar ipart s ez a kettő megtermeli a fejlődött kereskedelmet. Ezután a nagyváradai iparról szól. Fejtegeti a szövetkezeti eszme fontosságát. Példákat hoz fel, hogy mily fényes eredményeket értek el egyes helyeken az ipari termelő, beszerző szövetkezetek. Nagyváradon pótolni kell ezt a mulasztásokat. Ipari szövetkezeteket kell létesíteni. Másik volna egy olyan társadalmi egyesülés, amelynek tagjai csak helyi ipari termékeket vásároljanak és fogyasszanak. Volt ilyen Nagyváradon, de ezt is megölte a politika. A nagyváradai iparvédő egyesületnek és az ipari szövetkezetnek együttes működése hasznos lenne a társadalomra is. A valóra váltás igaz, nehéz. De indítványozza, hogy az elnökség az ipari és kereskedelmi érdekekkel egyaránt foglalkozzon, mint a Védőegyesületet vigyék diadalra. Ezekre kell az erőket összpontosítani, s akkor áldás származik Nagyvárad iparára és Nagyvárad városára. (Eljenzés, taps.)

A magyar ipar védelme.

Csongor György a M. Védőegyesület nevében köszönetet mond Dajkának szakszerű előadásáért, amely oly talpraesett volt, hogy annak nagy eredménye el nem maradhat. A nagy munkahiányról beszél, holott Magyarországon ilyennek nem szabadna lenni, mert ha a határt elzárják a külföldi iparcikkek elől, ötször ennyi lakosság is boldogulva megélhetne. Példákat hoz fel arra, hogy Ausztria miként nyomja el a magyar ipart. Évi 2000 millió megy ki külföldre tőlünk. Ez ellen mindenütt szövetkezeteket állítsunk s létesítsünk védő helyi fiókokat. Védekezzünk; mindenki állítsa fel a küszöbén a védvámot. Részletesen mutatja ki, hogy mindenben lehet magyar gyártmányt kapni. A külföldi áru a kereskedők révén jön be; ennek kell megváltozni. Fel kell világosítani a kereskedőt s át kell lépni a ipar terére. Iparosok tartsa-

nak fenn boltot. Kereskedőknek is jobb lesz, ha magyar árut árul s karöltve dolgoznak. A M. Védőegyesület sok milliót mentett már meg a magyar iparnak. De az iparos is hazai nyers anyagot használjon. Erre kellene nyers anyag szövetkezetek. Az iparvédelemnél teljesen hagyják figyelmen kívül a politikát. Buzdítja a jelenvolutakat a küzdelemre, amelynek meg lesz a sikere. Flegmann Armin fejtegeti, hogy a közönség kívánja a külföldi árut. Nem a kereskedő a hibás.

Csongor György válaszol, hogy ha a kereskedők tartanának magyar gyártmányt, azt vásárolnák. Példákat említi fel.

Dr. Moskovits József helyesli, hogy alkalom van az eszmék kieserelésére. Némely ponton azonban ellenkező a véleménye, mint Csongornak. Magyarországon nem szabad egyik osztályt szembeállítani, hanem együtt kell működni. A mezőgazdaság állapotán is segíteni kell, hogy többet termeljünk s a gazdagodást elősegíteni. Statisztikai adatokat sorol fel, hogy pl. lisztet kevesebbet hozunk be, de többet viszünk ki. Azt kellene belátni, hogy az ipar és kereskedelem épen olyan fontos, mint a mezőgazdaság. Belgiumban 8 nap után kamatot fizetnek az iparosnak és kereskedőnek, nálunk örülnek, ha később is megkapják a kiadott cikk árát. Nálunk sem a parlament, sem a törvényhatóságok nem foglalkoznak eléggé az iparral és kereskedelemmel. A kereskedő onnét vásárol, ahol hitelt kap, mert szegény. Foglalkozik a kisipar jelentőségével. Az önálló vándorulat a legnagyobb szükség, de ezt csak gazdagon vihetjük keresztül. A helyiipar bemutatására

kiállításokat szándékoznak rendezni, hogy lássa a közönség, mire képesek iparosaink. Tartsunk össze, erre van szükségünk s ez lesz záloga jövő fejlődésünknek.

Dr. Hoványi Géza előadja, hogy egyik b.-pesti egyén mondta, hogy Nagyváradon teretuma van a hazai iparvédelemnek. Örömmel értesült erről s kijelentette, hogy ő is készséggel meg tesz mindent a siker érdekében. Magyarországon egy hiány van, nincs tőke. A külföldi tőke kivonult, mert ott jobban érvényesül s szükség is van rá. Ehhez még a természeti csapások jöttek. Ellentétet támasztani nem szabad a különböző foglalkozások között. Minden érdeket ki kell elégíteni. Külföld nagy, mert gazdálkodást, ipart, kereskedelmet felöleli a nagy tőke. Egyben legyen különbség: munkásság és téltlenség. A munka volt mindig az ideálja. A munkával kell a nemzeti vagyonosodást megalapozni. A védőegyesület megalakítását helyesli. Odatörekedjenek, hogy erősek, vagyonosak legyünk, akkor kivívjuk a nemzet szabadságát. Lelkes apostola a magyar ipar pártolásának. (Elénk taps.)

Szabó Károly azt is hibának tartja, hogy a helyi ipar és kereskedelem elkerülésével sokan külföldről vásárolnak mindenfélét, amiket a magyar iparosok épen úgy, sőt még jobban el tudnak készíteni. Fel kell ébreszteni a közönséget, hogy mi a kötelessége a magyar ipar iránt. Eredményt azzal érnek el, ha az ilyen helyeket és ilyen egyéneket elkerülik. Köztudatba kell vinni, hogy hazaárulás, aki a magyar ipar ellen vét.

Ezután dr. Dajka indítványát elfogadták s utasították a bizottságot, hogy az magát kiegészítve, a további akciót folytassa.

Elfogták a béli postarablókat.

A béli állomásfőnök vezette nyomra a csendőröket. Öt betörő a világosi bíróságon. — Kettő megszökött.

A Tiszántul adta hírül elsőnek, hogy a béli postahivatalt éjjel egy órakor megtámadták s vakmerő módon ki akarták fosztani. A betörők már majdnem célt értek, mikor a postamesternő lárájára előfutó rendőrök revolvertüzeléssel elriasztották az éjjeli látogatókat. A postahivataltól a bokszebbéli állomásra mentek. Az állomáson az nap sok pénz volt s az állomásfőnök óvatossága csak fokozta az, hogy este a legkésőbb érkező vonattal hét fekete arcu ember is érkezett, akik lopva mentek ki az állomás területéről. Az állomásfőnök még annyit látott, hogy az illetők bekötötték fejüket és aztán eltűntek az éjszakában.

Jóval éjfél után a kuttyája ugatására lett figyelmes a főnök és revolvert véve magához, bátran az udvarra ment. A kutya a kerítés tövében ugatott, mire a főnök abba az irányba lőtt többször egymásután. A betörők a második kudarc után a Ländler-féle fatelepen kísérleteztek, azonban itt is revolvertüzzel fogadták őket.

Az izgalmas éjszaka után reggel már minden közeli községben tudták a béli eseményeket és a csendőrség lázasan kezdett a nyomozáshoz.

Délben már olyan adat volt a csendőrök kezében, hogy annak alapján biztosra vették a sikert. Egy közeli pusztára feltételes megállóhelyéről jelentették, hogy hét ember szállott a vonatra. Mind a hét utas Ujszentanna községig váltott jegyet.

A csendőrök egy óra múlva Ujszentannán voltak, de már ekkor a banda tagjai

tovább mentek Komlóra. Az új utbaigazítás alapján a csendőrök is utnak indultak és Komlóson nyomoztak. Csakhamar megállapították, hogy a kérdéses éjszakán kik voltak távol a községből. Egymásután keresték fel a megjelölt lakásokat és öt betörőt sikerült el is fogni. Két ember, a banda főkomposai azonban megneszelték a dolgot és még idejében kereket oldtak.

Az öt betörővel utnak indultak Bél felé. A csendőrök megállapították, hogy a betörők még a betörésnél használt szerszámokat is lopták és pedig a béli utkaparótól, valamint egy tanya kovácsműhelyéből. Az elfogott öt ember egyáltalán nem tagadja tettét. Különben minden tagadás hiába való volna, mert a postamesternő és a vasúti főnök rájuk ismert.

A kihallgatás során beismerték, hogy a betörés alkalmával tényleg bekormozták és bekötötték a fejüket, hogy rájuk ne ismerjenek. A csendőrség a nyomozás érdekében a bővebb részleteket egyelőre titokban tartja. Előreláthatólag az elmenekült két tettestárs kézrekerítése rövid idő alatt meg lesz és akkor közölni fogják a részleteket is.

Bélből az öttagú bandát a világosi járásbíróra kísérték és egyelőre Aradmegyében nyomoznak tovább, mert nagyon valószínű, hogy itt is több betörést követtek el.

A béli postahivatalnál nagyszabású óvintézkedéseket foganatosítottak. A megrongált tölgyfaajtót kieserítették és hatalmas vaspántokkal erősítették meg. Ezenkívül állandó őrk posztolnak az épület körül.

Balogh Károly visszavonult.

Elégtétel Gulácsy Endrének

Nem szükséges ismertetnünk a Tiszántul olvasói előtt a vizsályt, amely a Biharmergyei Általános Tanítóegyesület békéjét zavarta meg.

A jóérzésű tanítók az elnöki székéből kibuktatták a radikális, szabadkőműves Balogh Károlyt, aki emiatti elkeseredésében alaptalan vádakkal illette Gulácsyt, holmi pénztári szabálytalanságokkal állott elő a Tanítóegyesülethez intézett levélben.

Az ügy vége sajtóper lett. Gulácsy pert indított Balogh ellen rágalmazás és becsületsértés miatt.

Már régóta huzódik az ügy, Jankovich járásbíró háromszor tüzött ki tárgyalást, azonban, hol bizonyítás elrendelése, hol más okok miatt el kellett napolni az ügy végleges elintézését.

Tegnap délelőtt a büntető járásbíró előtt ismét tárgyalást tüzött ki Jankovich járásbíró. A tárgyalásra megjelentek a tanukul beidéztet tanítók, Gulácsy a főmagánvádló, képviselőjével, dr Medvigy Gábor ügyvéddel és Balogh Károly védőjével, dr Papp Jánossal.

Jankovich járásbíró addig kapacitálta a feleket, amíg végre Balogh kijelentette, hogy hajlandó a legteljesebb elégtételt szolgáltatni Gulácsynak. A tanítók elnöke az elégtételt elfogadta és így a Tanítóegyesület nyugodt munkáját megzavaró affér békésen intéződött el.

A járásbíró jegyzőkönyvbe foglalta a nyilatkozatokat. Eszerint Balogh kijelenti, hogy főmagánvádlót rosszhiszeműséggel nem vádolta és nem gyanúsította, a számadások átvizsgálásakor félreértésből tett heves nyilatkozatot Gulácsy ellen és a megtörténtek felett sajnálatát fejezi ki.

Gulácsy Endre Balogh Károly őszinte nyilatkozatát tudomásul veszi és mivel a félreértésen alapuló vádaskodást megtorolni nem kívánja s e nyilatkozattal egyéni reputációja, társadalmi működése és becsülete megkapta a teljes elégtételt, a vádat visszavonja.

Kristóffy lemondott a mandátumáról. Annak az összeférhetlenségi ügynek, a melyben Kristóffy József és Mándy Sámuel szerepel, első jelentős fázisa bekövetkezett: Kristóffy József volt belügyminiszter a békéscsabai kerülettől kapott képviselői megbízatásáról lemondott. Kristóffy lemondásával egyidejűleg beadványt intézett az összeférhetlenségi bizottsághoz, a mely előtt megokolja elhatározását, egyben tisztázní próbálja magát az alól a vád alól, a melyet Mándy Sámuel emelt ellene.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

..HIREK..

*** A közigazgatási bizottság ülése.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma tartja december havi ülését. Többek között egy fegyelmi ügy is napirendre van tűzve. A fegyelmi eljárásra Bányai Mihály anyakönyvvezető adott okot. Az anyakönyvvezető ugyanis kiskorúakat adott össze, anélkül, hogy az árvaszék beleegyezését kikérte volna. Tekintettel arra, hogy már több ízben járt el hasonló módon az anyakönyvvezető, Verner Kálmán árvaszéki elnök feljelentést tett ellene a közigazgatási bizottsághoz. A mai ülésen Miskolczz Ferenc főispán elnököl.

*** A Katholikus Népszövetség és a választások.** A városatyaválasztások ideje alatt a Katholikus Népszövetség állandóan munkában van. A vezetőség minden este összejövetelt tart a Katholikus Kör helyiségében. Ma öt órakor a vasárnap kiküldött jelölő bizottság a taktika megbeszélésére értekezletet tart.

*** A debreceni színház ügye.** Debrecenből jelentik: A városi tanács tegnapi ülésén a színház ügyeivel is foglalkozott. Tárgyalták Mezey Béla szinigazgatónak azt a kérelmét, hogy a város tegyen lépéseket a kultuszminiszternél a háromezer korona államsegélynek tízezer koronára való felemelése érdekében és hogy a miniszterium jelöljön ki Mezeynek két nyári állomást. K. Tóth Mihály kulturtanácsnok előadta, hogy Mezey igazgató a szezon megnyitása óta 67000 koronát fizetett rá a színházra és ez teszi megokolttá a miniszterhez intézendő kérelmet. A tanács ezzel szemben azon az állásponton volt, hogy a ráfizetés azért történt, mert az igazgató Debrecen művészi igényeinek nem megfelelő társulattal vonult be a városba és a közönség nem pártolta a régi lelkesedéssel a színházat. Kovács József polgármester és Magoss György dr tisztifügyész kijelentették, hogy a kultuszminiszterhez intézendő kérvényt nem írják alá, mert Mezey az oka, hogy nehézségekkel küzd. — A tanácsnak ez az állásfoglalása azért érdekes, mert a színügyi bizottság legutóbb meglepéssel fogadta az igazgató eddigi működését, amelyről elismeréssel nyilatkozott.

*** Vetítőest a Kath. Körben.** A Katholikus Kör tegnapi vetítőestjét az Egyház Konstantin-jubileumának szentelte. Dr Némethy Gyula tb. kanonok az első keresztények életéről tartott gyönyörű, értékes előadást, amely a jelenvolt nagy és szép közönségre mély hatást gyakorolt. Azután Kovács Sándor joghallgató, lapunk munkatársa Kiss Menyhért „In hoc signo vinces” című költeményét szavalta nagy hatással.

*** Drágasági pótlékokat kérnek.** A községi polgári iskolák tanerői is követik az elemi iskolai tanítókat és tanítónőket. Tegnapi községi polgári iskola tanítói és tanítónői nevében özv. Személyi Kálmáné igazgatónő kérvényt nyújtott be Nagyvárad városához, amelyben az 1913. évre kéri a 10 százalékos drágasági pótlék megszavazását és kiutalását, mint az előző években. A drágasággal és a nyomoruságos megélhetési viszonyokkal indokolják kérelmüket.

*** Érdekes párbaj.** Nem mindennapi befejezést nyert tegnap délután az Ötvös—Pollacsek-féle affair. Ötvös Béla a Szent László-téri inzultus után Horkay Elemér hirlapíró és Csapó Zoltán utján provokálta Pollacsek Sándor joghallgatót, a ki Láncai József és dr Váradi Ödön ügyvédek nevezte meg segédeinek. Sok huza-vona, becsületbíró meg miegymás után tegnap délután 2 órakor pisztollyal verekedtek meg az ellenfelek. Belepuffantottak a levegőbe kétszer egymásután, Csapó Zoltán felszólította az ellenfeleket, hogy béküljenek ki. És nagy megkönnyebbülés közepette ki is békültek. Az affair így a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

*** Házasság.** Bölönyi István magyarcsékei szolgabíró 9-én, kedden tartja esküvőjét Szilágyi Erzsikével Berettyóújfaluban.

*** A képkiállítás bezárása.** Közvetlen a bezárás előtt: eleven élet uralkodik Vastagh Gyula képkiállításán. Akik még nem látták a gazdag tárlatot, élnek az alkalmal; amit ajánlunk is mindenkinek, aki művészi élvezetet akar magának szerezni. A tegnapi napon ismét több vásárlás történt: dr Pelle János, dr Lévai Zsigmond és dr Vály Péter vásároltak egy-egy szép festményt.

*** Marólugos levest ivott.** Ma délután Varju-utca 2. szám alatt Szokoli Józsefné, sz. Bandik Juliánna egy 2 literes fazékban marólugot oldott fel huslevessel és abból meglehetősen mennyiséget megivott. A mentők beszállították a biharmegyei kórházba, ahol az életveszélyesen sérült asszonyt kihallgatták. Elettuntágból akarta magát elémészteni.

*** Dühöngő részeg.** Tegnapelőtt délután a Nagyvásártéren Papp János helyes foglalkozás nélküli csavargó részeg állapotban megtámadta Bara Flóra 40 éves, Szilágyi László 25 éves és Máris János 18 éves kőműveseket. A duhajkodó csavargó késsel mindegyiket megszurkálta és kisebb nagyobb sérülést okozott. Kihallgatása alkalmával előadta Papp János, hogy őt szándékosan egyik fiatal ember meglökte, minek következtében elesett, mikor felkelt dühében kést rántott, de hogy vagdalódzása közben mennyi szurást ejtett, azt nem tudja.

*** A nyilvános könyvtár november havi forgalma.** A 30 nyitvatartási nap alatt 3222 látogatója volt a könyvtárnak, akik 3488 kötet könyvet olvastak, amelyek közül 1835 kötet szépirodalmi mű, 1130 kötet tudományos munka és 523 folyóirat volt. Legtöbb olvasó volt 15-én 184. Legkevesebb 2-án 38. Az olvasók között volt 1571 diák, 694 iparos, 378 kereskedő, 286 hivatalnok, 109 joghallgató, 35 háztartásbeli leány, 33 tanuló, 25 masamótleány, 21 varróleány, 17 főiskolai hallgató, 14 tanár, 12 talmudista, 10 drougerista, 4 gyógyszerész, 1 mérnök, 1 utazó, 1 színész.

*** Fosztogató cigányok.** Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Berettyószéplakon egy vakmerő cigánykaraván garázdálkodott. A széplaki szerepléshez ujabban még azt jelenti tudósítónk, hogy nem csupán Schwartz üzletét fosztották ki a cigányok, hanem behatoltak a plébános lakásába is és már a hálószobáig jutottak el, mikor a gyanus zajra figyelmessé lett a plébános és megzavarta a betörőket, akik elmenekültek ugyan, de a szalacsi csendőrség el fogta őket.

*** A vitás 150,000 korona.** Az általános csatornázás első részét már tavaly elkészítette az általános csatornázási vállalat, azonban a várossal a leszámolás még nem történt meg, mert differenciák merültek fel a város és a vállalkozó között. Még pedig nem is esekély összegekről van szó, hanem 150,000 koronáról. A vállalkozó cég azt vitatja, hogy ezen összeget pótmunka stb. címen köteles megfizetni a város, — míg a városnál azt állítják, hogy ezen összeg nem jár a vállalkozó cégnek. A kérdés eldöntése céljából meghallgatták Farkas Kálmán miniszteri tanácsost, mint országos tekintélyű szakférfiut. — A csatornázási szakbizottság tegnap délelőtt ülést tartott e tárgyban, Bordé Ferenc főjegyző elnöklelte alatt, amelyen résztvett Farkas Kálmán miniszteri tanácsos is. A leszámolásra nézve meghallgatták úgy a vállalkozókat, mint Farkas Kálmánt. Megbízta a városi főmérnököt, hogy számszerűleg vizsgálja át az összes tételeket s ha ezzel készen lesznek s akkor Farkas Kálmán véleményes javaslata alapján igyekezzenek egyezséget hozni a város és a csatornázási vállalat között. A 150,000 koronás differenciát illetőleg.

*** A tüzoltók és mentők munkája.** A tüzoltókkal és mentőkkel is úgy vagyunk, mint pl. a háziorvossal: annak örülünk, minél kevesebb szükségünk van rájuk. A tüzoltóknak és mentőknek azonban mindég csak kijut a munkából. November hó folyamán négy tüzeset fordult elő Nagyváradon, még pedig 1 szobatus, 1 bolti tűz, 1 menyezettűz és egy villamos transzformátor égése; Olasziban 1, Ujvároson 2, Vár-alján 1. — A mentők 43 esetben nyújtottak első segítyt s 49 esetben teljesítettek beteg szállítást.

*** Kétszer mérgezte meg magát.** Toncez Ilonka Hosszu-utca 20 szám alatt 28-án éjjel lugkőoldatot vásárolt és abból föloldott állapotban először 29-én ivott nagyon kis mennyiséget, azután 30-án újra ivott belőle, de nem panaszkodott senkinek sem. A betegen vergődő leányt ágyában találta háziasszonya és beszállította a biharmegyei kórházba, ahol megállapították, hogy mérgezése lugkőoldattól származik. Ma hallgatták ki az öngyilkosjelöltet, aki elmondta, hogy egy színházi díszítő munkásba volt szerelmes s mert az elhidegült tőle és nem akarta feleségül venni, efeletti bánatában lassan ölé mérget vett be.

*** Borsos ajánlat az internátus telkére.** Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület által felállítandó internátus részére szükséges területre egymás után érkeznek be az ajánlatok. Legujabban özv. Rodriguez Károlyné ajánlja fel megvételre Nagyvárad városnak a vasuti állomás mellett levő telkét, amelynek egy részét már házhelyekül eladták. A 6512 négyszögletes területet négyszögölenként 4 koronáért hajlandó átadni az internátus céljaira. Azt hisszük, hogy a város nem reflektál erre a területre, nemcsak azért, mert méregdrága, hanem azért is, mert az internátust nem lehet a hegyen, az iskolától messze fekvő területen létesíteni.

*** Hirtelen halál.** Simai Antal margitai asztalos tegnap délben hazafele igyekezett, mikor a járdán hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosandóri vizsgálat szív-szélhűdést konstatált.

*** Elveszett Singer Co. varrógép** rt. feliratu szelvénytáska, szelvényekkel, tartalma a megtaláló marad. Kéretik fenti céghez Bémer-terén beszoiglatni.

*** Ismét parcellázás.** Nagyvárad város szépészeti és közlekedési szakbizottsága pénteken, december 5-én, délután 3 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal két dolgot tárgyalnak; Kiss Dávid és társainak utcanyitással kapcsolatos telekfelosztási ügyét, továbbá a terhes szekerekkel való közlekedésről alkotott szabályrendelet-tervezetet.

*** Gyógyszerész egyesület.** Tegnap a nagyváradai gyógyszerészek egyesületbe tömörültek. Elnökké Csanda Endrét választották.

*** A Népiroda humanizmusa.** A szabadkőművesek vezetése alatt már évek óta működik Nagyváradon a város támogatásával Népiroda. A radikális lapok általánosan elhalmozzák dicsőretekkel, magánosok részéről azonban édes-keveset tudunk erről az „áldásos” működésről s így a nagyközönség sem igen tudhat többet róla, mint amit a szabadkőműves lapok világá kürtölnek. Most azonban egy szegény özvegy asszony panaszából azt vesszük ki, hogy még sem olyan merő humanus gondolkodás vezet a Népirodát, mint híresztelik. A napokban álitólag egy szegény özvegy asszony fordult a Népirodához, hogy három szegény ruhátlan gyermeke részére némi segítyt, ruhane-müt, különösen cipőt kérjen, hogy iskolába járhasanak az ártatlan apróságok. Magával vitte a községi iskola igazgatójának ajánló levelét is. És a fogadtatás a Népirodában éppen nem volt valami humanus. A kérelem úgy látszik, nagyon felháta a Népirodában levő uri hölgyet, s nem éppen barátságos hangon szólott rá a szegény asszonyra:

— Hát azt gondolja, hogy itt mindjárt uj cipővel látjuk el a gyermekeit, mikor 3 koronából megjavíthatja a gyermeke cipőjét.

— Nagyságos asszonyom, ha nekem 3 koronám lenne, nem jönnék ide — válaszolt a szegény nő, aki bizonyára a szabadkőműves lapok dicsőrete után egészen más fogadtatást és választ várt.

A szegény asszony kérelmét ezen incidens után kereken elutasították. — Mi ösmerünk más városban Népirodát, ahol nem így bánnak el a szegényekkel. — Vagy a nagyváradai Népiroda csak a testvérek protezsáltjai és az elvtársak ügyeiben jár el humanusan? Jó ezt tudni a szabadkőműves lapok dicsőreklámjai mellett.

*** Elutasított kérelmek.** Az idej abnormis időjárás folytán a gazdaközönség oly rengeteg kár érte, hogy most a vármegye községeinek zöme a legnagyobb nyomorban van. A nyári árvízveszedelem után tömegestül adták be a községek kérelmeiket adóelengedés és inségsegély iránt. A károsult községek között szerepelt Körösbárlang és Barátka is. A két község lakossága közös kérvényt készített és felküldték a belügyminiszterhez. A szerencsétlen emberek szintén adóelengedést és inségsegélyt kértek. A belügyminiszter a kérvényt visszaküldte az alispáni hivatalhoz azzal, hogy illetékes hatóságokhoz adják be. Megkezdődött a kérvény vándorlása. Bejárta a hatóságokat, míg végre tegnap ismét az alispáni hivatalhoz került. A pénzügyigazgatóság az adóelírást nem teljesítette, mert a kérvény későn érkezett oda, amikor már a kár nagyságát nem lehetett megállapítani. Az inségsegélytől szintén elesnek a községek, mert ott is elkésett a kérelem. Hogy az elutasítás dacára sem fognak fizetni a szerencsétlen emberek, az a nagy nyomorra való tekintettel nagyon valószínű.

*** Tánciskola.** Antalffy Margitka országos híri balletmesternő a téli tanfolyamának két osztályát most nyitja meg. A felnőttek kolonját szombaton, e hó 29-én este 9 órakor, a deákkolont hétfőn, december hó 1-én este 7 órakor. A tanfolyam 3 óra terjed. A tananyag felöleli az összes divat-táncokat a Tangóval együtt. A már táncolni tudók részére külön *Tangó kurzust nyit*. Minden vasárnap délután és este nagy boszton gyakorló kolon. Beiratás és értekezés Teleky-utca 3. szám. I. emelet egész nap.

*** Nagy opera est a „Fekete Sas” kávéházban.** A m. kir. nagyváradai honvéd zenekar ma este Fryczaj karmester vezetésével a „Fekete Sas” kávéházban nagy opera estélyt rendez, műsor a következő: 1. A vendégek bevonulása Wartburgba „Tanhauser” c. op. Wágner R. 2. Hattyu dal előjáték „Hunyady László” c. operából Erkel. 3. Nyitány „Tell Vilmos” c. operából Rossini. 4. Nagy ábránd „Faust” c. operából Gounod. 5. a) Eim Albumblatt Wágner R. b) Dal „A sákingi trombitás” c. op.-ból Nessler. 6. Nagy ábránd „Aida” c. op.-ból Verdi. Szünet. 7. Nyitány „Zampa” c. op.-ból Herold. 8. Nagy ábránd „Lohengrin” c. op.-ból Wágner. 9. Koronázási induló „Folkungerek” c. op.-ból Kretschmer.

x Ezerféle játék fiuknak, leányoknak, gyönyörű szép ajándéktárgyak, felbőtteknek ridikülök, manicürök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a *Párizsi Bazárban Sas* alatt.

x **FELHIVJUK** a n. é. közönség figyelmét Hollandy, Papp és Velics műbutor, portál- és épületasztalosok lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

x **Mikulásra** cukorka és csokoládé vásár Aszodi főtéri fiókjába és Kossuth-ucai fő üzletébe. Meglepő szép dolgok ezer és ezer féle csokoládéval töltött gyermek örömk arany és ezüst, darabonként 20 fillér míg a készlet tart Vigyázat az Aszodi névre.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 13 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Sziehta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikonban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telepen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Érdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc-utca 17.* Telefon 832 sz.

x **Csodaszép** mézédés *csemege-szőllő!* Legoemesebb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni.* Valódi debreczeni *páros-kolbász.* Kijűnő fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NANDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kureste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a **Rammingeré**

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Szőllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérések! Árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testegyesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x Rimanóczy utca szennációját képezik Ujhelyi Rózához érkezett eredeti párizsi modell kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusítatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2. sz. Royal kávéházzal szemben.

x **Husfűstölést** elvállal Bem-utca 11. sz.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevron vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevron v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők fehérneműek, uri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglálva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállodával szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

* **Kerések** 3-4 szobás magánlakás kerttel május 1-re. Ajánlatok Hegedűs Hírlap-irodába küldendők.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiu és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiu sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 2-50 filléért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, gal-lérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkeket olcsón csak a fenti cégnél szerezhetünk be, Rákóczi-ut 18.

Legszebb karácsonyi ajándék orvosoknak és ügyvédeknek **egy zománcztábla.**

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

„The Roosevelt Schoe“ **amerikai cipők** 12 50 és 16 50 kizárólag **Reichard Dezső** cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda épületében kaphatók.

A legszebb Karácsonyi kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Szerda: Halló! (Bemutató előadás.)
Csütörtök: Halló!
Péntek: Halló!
Szombat: Üdvöske.
Vasárnap délután: Hajduk hadnagya; este: A pálinka.

A Halló! bemutatója. Ma este tartja meg a színház vígjáték-együttese Földes Imre vígjátékának, a Halló!-nak a bemutatóját. A vígjátéknek a főbb szerepeit Varsa Gyula, Szentgyörgyi Mártha, H. Körözi Juci és Tompa Béla játsszák,

Üdvöske. Szombatig a Halló! marad műsoron, ahol szombaton este az Üdvöske váltja fel. A feledhetlenül bájos zenéjű operette, amelyet legutóbbi előadásán is nagy rokonszenvvel fogadott a publikum, új betanulással kerül színre.

A Hajduk hadnagya. Vasárnap délután az idényben már sikerrel megismételt Hajduk hadnagya lesz műsoron. A címszerepet Szalma Sándor, Jaduga kitűnő szerepét Görög Oiga játssza.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

§ **Vasuti szerencsétlenség a bíróság előtt.** Még a múlt év januárjában, 24-re virradó éjjel súlyos vasuti karambol történt *Fugyivásárhely* és *Mezőtelegd* között. Az 502. számú gyorsvonat nekiszaladt az előtte menő 568. számú tehervonatnak. Hála a vasutasok éberségének, sikerült a nagyobb katasztrófát elhárítani. Ember életben nem esett kár. Egy fékező a karját törte, a gyorsvonat mozgó postájának egyik postása pedig súlyos rázkódtatást szenvedett és gyógyíthatatlan idegbajt kapott. A szerencsétlenségért *Danó Géza* fugyivásárhelyi állomási előlárót, *Lukács Mihály* tehervonat mozdonyvezetőjét, *Kühn Sándor* vonatvezetőt, *Varga Imre* és *Veres József* pályőröket vonták felelősségre. A kir. törvényszék büntető bírósága Seres Barna elnöklésével tegnap kezdte tárgyalni az ügyet. Ítélet ma lesz.

EGYESÜLETEK

...
Rendőrtisztek gyűlése. A magyarországi rendőrtisztviselők országos egyesülete gyűlést tart december 9-én, melyre a következő meghívót bocsátották ki:

Meghívó. Az országos egyesület f. évi dec. hó 9-én, délelőtt 9 órakor Budapesten, a Royal-szálló hangversenytermében *tisztújító közgyűlést* tartja, amelyre az elnökség az összes tagokat meghívja azzal, hogy akik a megjelenésben akadályozva nincsenek, a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

Tekintettel a közgyűlésnek évről-évre is, a tárgysorozat a következő:

1. Az elnökség évi jelentése.
2. A zárszámadás és a jövő évi költségvetés beterjesztése, a felmentvény megadása.
3. Elnök, tisztviselek és választmányi tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

A közgyűlést megelőző napon, december 8-án, délután 5 órakor a Közbiztonság helyiségeiben (VI., Teréz-körút 25.) az egyesület választmánya tart ülést, amelynek tárgyszorozata a közgyűlés 1., 2. és 4. pontjának előkészítése. Felkérjük az összes választmányi tag és póttag urakat, hogy az ülésen lehetőleg teljes számban résztvenni szíveskedjenek.

Budapest, 1913. évi nov. hó 22-én.

Az elnökség nevében tisztelettel:

Szilárd Rezső, Dr. Angyal Armand,
titkár. elnök.

Nagyváradról Gerő Ármin főkapitány, Jánossy Gyula főkapitány-helyettes és még több rendőrtiszt vesz részt az egyesületi gyűlésen.

TÁVIRÁTOK

Szerencsétlenség a szinpadon.
Zombor, dec. 2.

(Saját tud.) A szinpadon súlyos szerencsétlenség történt. Tábor színi kezében véletlenül elsült a pisztoly és a golyó egy kóristánót talált, aki súlyosan megsérült.

Tűzoltók szerencsétlensége.
Petrozsény, dec. 2.

(Saját tud.) Az önkéntes tűzoltók gyakorlatán egy kocsifőborult, egy tűzoltó meghalt, hárman megsebesültek.

NYILTÉR

Karácsonyra

mindenfajta fali és zseb-
órákat, ékszereket, ezüst
evőeszközöket

Ezüst cigaretta tárcákat
igen alkalmas ajándéktárgyak

SCHMUTZLERNÉL

nagyon olcsón szerezhetők be.

Ócska arany és
ezüst beváltás!

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.43
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.74
Októberi zab	— — —	7.93
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.45—
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.41—

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	822.75
Oszták hitelrészvény	—	628.—
4 ^o /o-os koronajáradék	—	81.50
Oszt. magy. államv.	—	702.50
Jelzálogbank	— — —	420.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.—
Hazai bank	— — —	282.50
Magyar bank	— — —	525.75
Keresk. bank	— — —	3744.—
Rimamurányi	— — —	644.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	737.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1018.—
Közuti vasút	— — —	622.25
Városi villamos	— — —	343.—
Adria	— — —	570.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságú pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Üzlet áthelyezés

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy

Bémer-téri üzletünket
u. a. ház kapu melletti helyiségébe helyeztük át.

Hungária cipőgyár

r.-t.

(ezelőtt Moskovits Farkas és Tsa. r.-t.)
(Bazár-épület) Rákóczi-ut 2.

Telefon 687. Telefon 687.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

„LEOPOLD“

hirdető vállalat

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2. méretűtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

A jó bornak nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró
Nagyvzalonta.

Csemege és fűszerárak

elsőrangu és legelőnyösebb bevásárlási forrása
Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. sz. (Pankolics-telep).

Gépek villanyerőre felszerelve.

Készítünk teljes lakberendezéseket kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes fe szerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba berendezéseket raktáron tartunk.

Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Telefon 956.

Telefon 956.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikulók 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Karácsonyi ajándék.

Fél árban sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet és fűzővédőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,

Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Mindenki muzsikálhat

Wagner «Hangszer-Király»

különleges elsőrendű hang-zereivel.

Budapest, József-körut 15. (Telefon.)

Varázshagedű, felszereléssel 6 korona.
Csodaréztrombita, erős rézből 6 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
Harmonika, tánc részére 10 korona.
Óriási beszélgép. kottákkal 40 korona.
Javítási szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a Wagner névre és a 15. házszámra.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben.

Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. szám.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomí
1 drb. francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
1 csomag dr Heider-féle fogpor,
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampooon szájosópor,
1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz,
10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),
összesen 19 drb. 2 korona 50 fillér.

1 csoport 5 korona.

1 üveg valódi Odol szájviz,
1 üveg amerikai Hair-Petrol,
2 üveg valódi kölnivíz,
1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban),
2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban),
6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban),
1 drb. fogkefe csontnyéllel,
1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor,
összesen 15 drb. 5 korona.

Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszertár és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Karácsonyi cikkek mint kollekciónok, diszek, mikulások

megérkeztek és kiárusításuk

JANKY ANTAL UTÓDA

Szt. László-téri üzletében megkezdődött. **Karácsonyfa** (fenyő és luc) óriási mennyiségben, december hó közepétől kezdve kerül nagyban és kicsinyben eladásra. Mély tisztelettel:

Telefon
szám 8

JANKY ANTAL UTÓDA

(Cégtulajdonos: **Csatáry József.**)

Telefon
szám 8

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8-06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velence-éről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Visszatérés** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirda, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, kőszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hév víz forrásait kitűnő eredménnyel használják.

NYÍLT TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

M O S!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Szolga Ferencz és Sándor

Rimanóczy-utca 9. sz.

**Kárpitosok
és diszitők.**

**Elősmert elsőrangu
munka. Jutányos ár.**

Melocco Péter cementárugyár és
építési vállalat részvénytársaság
Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kúrgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő-
és cementárugyár. Beton és
vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakkerü építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

bázhoz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.